BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 341 Miercuri 14 Decembrie 1938

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

12 Pagini P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tarifu poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Proecte și planuri necesare

In legătură cu întărirea elementului etnic românesc, în domeniul economic și cultural, cât și în vederea unei mai bune organizări a apărării naționale, se propun în ordinea importanței lor următoarele proecte: sporirea procentului Românilor de origină în toate întreprinderile particulare, — comerciale, industriale, bancare, etc. — în toate categoriile personalului angajat și în conducerea lor administrativă și technică; învățământul superior, în Universități și școli speciale, accesibil fiilor de țărani destoinici să-și însușească cunoștințele necesare pentru practica profesiunilor libere și îndeplinirea unor misiuni și funcțiuni de interes social, cultural și sanitar; consolidarea zonelor de frontieră și a celor unde s'au produs, în trecut, infiltrațiuni de elemente străine cu scopul desnaționalizării românilor, prin colonizări acolo unde se simte mai multă nevoe și prin redeșteptarea conștiinței naționale a românilor ce au suferit influențele străine, sub fostele dominațiuni austro-ungare, sau rusești.

Noi am atras atenția mai de mult și am stăruit mereu, cerând să se ia măsurile impuse de interesele noastre naționale, atât cu privire la asigurarea preponderenței elementului etnic românesc, în toate întreprinderile particulare și profesiunile libere; cât și în ce privește colonizările zonelor de frontieră, salvarea românilor desnaționalizați din regiunile secuești și rutene, precum și atragerea unui număr mai însemnat de fii de țărani, în învățământul superior. Dacă legea relativă la protecția muncei naționale nu și-a dat roadele, este din cauza concepției greșite a celor ce au întocmit-o și aprobat-o în redactarea sa defectuoasă, într'o materie atât de importantă, care interesează, nu numai tineretul român, lăsat în voia soartei, fără niciun sprijin și fără nicio îndrumare, dar însăși organizarea noastră economică și ordinea socială. Legiuitorul timid a crezut, că s'ar aduce o atingere drepturilor minorităților printr'o protecție mai întinsă și eficace a drepturilor naționalilor și așa se explică lipsa de rezultate pozitive a legei pentru protecția muncei naționale.

Legea cea mai rea este aceea, care creiază numai speranțe și iluzii. De aceea trebue să se legifereze în această materie, luându-se în considerație interesele reale și permanente ale națiunii, fără timiditate și fără jumătăți de măsuri.

In zona frontierelor s'a făcut un început de colonizări românești, atât la vest, după aplicarea reformei agrare din Transilvania, cât și la sud, în Dobrogea, dar fără continuitate și fără un plan bine studiat. Așa s'a lăsat bulgarilor posibilitatea să intre în stăpânirea pământurilor ce au aparținut turcilor, după emigrarea acestora în Turcia și numai după ce s'a dat alarma, statul român a intervenit, ca pe baza dreptului său de preemțiune, să intre în posesiunea terenurilor rămase disponibile. Nici în regiunile secuești și rutene n'am avut un plan studiat în vederea recâștigării elementelor românești desnaționalizate, prin biserică, școală și administrație.

De aceea așteptăm acum întocmirea acestor planuri în toate domeniile amintite, în condițiile impuse de nevoile sociale și economice și de interesele apărării naționale.

Anglia este hotărâtă

să-și apere comerțul chiar cu armele

Pe piețele mondiale neutre comercianții englezi trebue să se bucure de un tratament echitabil

Londra, 11 (Rador). — Corespondentul agenției Havas transmite:

Intr'un discurs, rostit la Windermere, d. Oliver Stanley, ministrul comerțului, a declarat între altele:

„Țin să precizez că, deși după părerea mea un adevărat acord cu Germania este cea mai mare garanție pentru pacea lumii, nu trebue ca acest acord să fie unilateral.

Dacă poporul britanic este gata să plătească un preț mare pentru pace, el face aceasta pentrucă pacea este cea mai mare binefacere a civilizației. Dar suntem îndreptățiți să cerem în schimb Germaniei să plătească și ea prețul ei".

Oratorul s'a ridicat contra metodelor comerciale utilizate de statele totalitare și a adăugat:

„Suntem hotărîți ca pe piețele mondiale neutre, comercianții noștri să se bucure de un tratament echitabil.

Dacă acest lucru nu poate fi realizat pe calea metodelor pacifice sau a negocierilor, noi nu vom avea altă alegere decât să ne batem. Și dacă industriile organizate britanice ar trebui să întreprindă o luptă contra întreprinderilor din alte țări, nu am nici o îndoială asupra felului cum se va sfârși această luptă".

—xx○●○xx—

Victimele taifunului din insulele Filipine

Manilla, 11 (Rador). — **Bilanțul victimelor taifunului care a bântuit insulele Filipine este până acum de 98 morți.**

Despre soarta a numeroase alte persoane nu se știe încă nimic.

Incordarea franco-italiană

ia un caracter tot mai pronunțat

Presa celor două țări continuă cu amenințările

Roma, 11 (Rador).— Corespondentul agenției Havas transmite:

„Franța riscă să săvârșească aceeaș eroare ca și Cehoslovacia".

Aceasta este părerea lui Virginio Gayda, pe care acesta o exprimă într'un articol apărut azi în Voce d'Italia, ediția de Duminică a lui Giornale d'Italia, în care se ocupă de revendicările italiene .

Natural — spune mai departe articolul — aceleași erori, consistând „în intransigența oarbă și în convingerea că Germania ar fi fost izolată", ar putea avea aceleași consecințe în chestiunea franco-italiană.

După părerea lui Gayda, intransigența Parisului este rezultatul „unei evidente organizări unitare, realizată înainte ca revendicările italiene să fi fost definite în spirit și în substanță".

„Or, intransigența nu coincide niciodată cu inteligența politică și isbitul ușilor nu este un mijloc diplomatic strălucit și avantajos în raporturile internaționale".

In al doilea rând, cu privire la pretinsa izolare a Italiei ,articolul spune: „Ostilitatea Germaniei față de revendicările italiene a devenit una din piesele de rezistență ale polemicii franceze. Ea a fost desmințită prin intervenția elocventă și hotărîtă a presei germane celei mai oficioase: va fi, ca și în Septembrie, desmințită prin fapte, dacă evenimentele ar trebui să-și grăbească cursul".

In sfârșit, ca și în Septembrie, Gayda denunță „campania de știri false"; ziaristul italian spune că „partidul războiului ridică în Franța capul"; însfârșit, el desminte știrea că trupe italiene ar fi concentrate în Tunisia și încheie: „Marile probleme ale popoarelor se înfruntă mai bine cu o cuvenită înțelegere și sinceritate, decât cu mișcări demagogice. Italia evită erorile și merge înainte, liniștită și hotărîtă, pe drumul pe care și l-a trasat".

CĂLĂTORIA D-LUI MUSSOLINI IN SARDINIA

Roma, 11 (Rador). — Cercurile politice din Roma, notează corespondentul agenției Havas, așteaptă cu cel mai mare interes apropiata călătorie în Sardinia a d-lui Mussolini.

Cu acest prilej, Ducele va inaugura noul oraș Carbonia și va rosti la solemnitatea inaugurării un important discurs politic.

Tunisul este bine apărat

Paris 11 (Rador). — Agenția Havas transmite:

„Tunisul este bine apărat", — declară corespondentul din Tunis al lui „Le Journal".

„In eventualitatea unui conflict — spune acest corespondent — toate forțele din Africa de Nord, care reprezintă în caz de mobilizare un aport considerabil în oameni instruiți, ar putea fi aduse cu repeziciune pe poziții, cu ajutorul liniei ferate strategice construite în spatele și de-alungul liniei probabile de foc.

„Se poate spune că de pe acum sudul Tunisului este solid zăvorit printr'o linie de fortificații, pe care tiraliorii noștri fac o pază vigilentă. Bizerta reprezintă azi una din bazele navale cele mai bine utilate și mai sigure din Mediterana. Insfârșit, comandamentul superior al trupelor a fost încredințat unuia din cei mai buni specialiști în chestiunile africane, generalului Blanc".

Corespondentul asigură apoi că marea majoritate a celor 100.000 de italieni, cari locuiesc în Tunisia nu cer decât să continuie a trăi subt protecția Franței. „Acțiunea guvernului lor i-a aruncat în cea mai vie neliniște și se primesc cereri masive de naturalizare la birourile de stare civilă".

Articolul amintește că „statutul italienilor din Tunisia este fixat prin convenția din 1894, care acordă italienilor numeroase avantagii, cum sunt școlile și spitalele proprii, beneficiul națiunii celei mai favorizate, dreptul de a se servi de diplomele italiene etc."

Corespondentul observă că Franța poate denunța imediat convenția și prin aceasta să facă pe toți italienii să reintre, ipso facto, în limitele dreptului comun.

El se întreabă, însfârșit, dacă guvernul din Roma se gândește să realizeze „visul nesăbuit și pueril" al unei transversale italiene prin Africa, din Libia până în Camerun și adaogă: „In acest scop au fost instalate în ultima vreme noui aerodromuri în Sardinia și în Sicilia, a fost fortificată insula Pantelleria și mareșalul Balbo întreține o armată de 80.000 de oameni pe frontiera dintre Libia și Tunis?".

Polemicele se agravează

Paris, 11 (Rador). — Referindu-se la ultimele manifestații din Italia, Saint Brice, în „Le Journal", scrie între altele: „Furtuna deslănțuită în Mediterana se prelungește cu toate sforțările de potolire.

Leitmotivul pretențiunilor italiene este că italienii suferă depe urma regimului francez. Polemicele au provocat numeroase incidente. Nu există două mijloace de a conjura primejdia. Singurul mijloc este a tăia scurt orice agitații și provocări".

O manifestație a corsicanilor oprită la Paris

Paris, 11 (Rador). — In conformitate cu hotărârea luată Sâmbătă de prefectura poliției, manifestația pe care corsicanii din Paris urmau să o facă azi la Arcul de Triumf, în semn de protest contra revendicărilor italiene, nu s'a mai ținut.

Mai multe sute de manifestanți s'au grupat totuși în susul lui Avenue des Champs Elysees, intonând Marsilieza.

Foștii luptători corsicani, la care se adăugase numeroși trecători, s'au îndreptat apoi spre piațeta din apropiere, unde s'au risipit.

Nu a fost nevoe de intervenția poliției.

Protestul corsicanilor din Marsilia

Marsilia, 11 (Rador). — Corsicanii din Marsilia au ținut azi o mare reuniune, în semn de protest contra revendicărilor italiene.

La terminarea reuniunei s'a votat o moțiune în care corsicanii își exprimă voința lor neclintită de a continua să fie cetățeni francezi.

Arme suspecte lângă Rambouillet

Versailles, 11 (Rador). — Primindu-se un denunț din partea unor vecini, cari semnalaseră poliției descărcarea unor lăzi suspecte într'o mică villă dela Auteil, lângă Rambouillet, jandarmii au făcut azi o percheziție la locul indicat.

Cu acest prilej, ei au descoperit un important depozit de arme, în special puști mitraliere de marcă italiană — precizează agenția Havas — și circa 6000 cartușe de mitralieră.

NOUA CEHOSLOVACIE

SUPRAFAȚA ȘI LOCUITORII

Serviciul special al „Universului"

Praga, 11 (Radio-Central). — *Biroul oficial statistic publică următoarele asupra nouii Cehoslovaciei:*

Suprafața republicei este de 98.912 km. pătrați. S'au cedat teritorii în suprafață de 41.596 km. pătrați și anume: 28.680 km. pătrați Germaniei, 11.830 km. pătrați Ungariei și 1.086 km. pătrați Poloniei.

Boemia are azi o suprafață de 32.441 km. p., Moravia-Silesia. 16.921 km. p., Slovacia 38.456 km. p., Ucraina Subcarpatică 11 mii 094 km. p.

Boemia, Moravia și Silesia, cari formează o unitate din punct de vedere istoric, sub numele de țările Boemiei, reprezintă 49 la sută din totalul suprafeței republicei cehoslovace, adică 49.362 km. p. Noua Cehoslovace are o suprafață prezentând 70,40 la sută din suprafața vechiului teritoriu.

Noua Cehoslovacie are 9 milioane 807.096 locuitori, 66,6 la sută din numărul locuitorilor avut până la 1 Octombrie 1938. Cehoslovacia a pierdut astfel 4.992.440 locuitori.

Statistica naționalităților dă următoarele cifre:

Cehi 6.453.857.
Slovaci 2.055.802.
Ucrainieni-ruși 512 28°
Germani 377.832.
Unguri 100.379.
Polonezi 4.157.
Evrei 126.310.
Diferite 31.949.

Procentual 93,4 la sută din numărul locuitorilor sunt cehi, slovaci și ucrainieni ruși; 3,9 la sută germani; 1,3 la sută evrei; 1 la sută unguri și 0,04 la sută polonezi.

Cehoslovacia a trebuit să cedeze Germaniei regiunile locuite de 3.576.719 suflete, dintre cari 2.822.899 germani, 738.502 cehi, 6.659 evrei.

Ungariei a cedat 992.496 locuitori, dintre cari 587.692 unguri, 288.803 slovaci, 51.578 evrei, 35 de mii 261 ucrainieni ruși și 13 mii 708 germani.

Poloniei i-a cedat 230.282 locuitori, dintre cari numai 76.303 adică 30 la sută sunt polonezi; restul se împarte astfel: 134.311 cehi, 17.351 germani și 2.095 evrei.

Mausoleul eroilor de pe muntele Dihamu

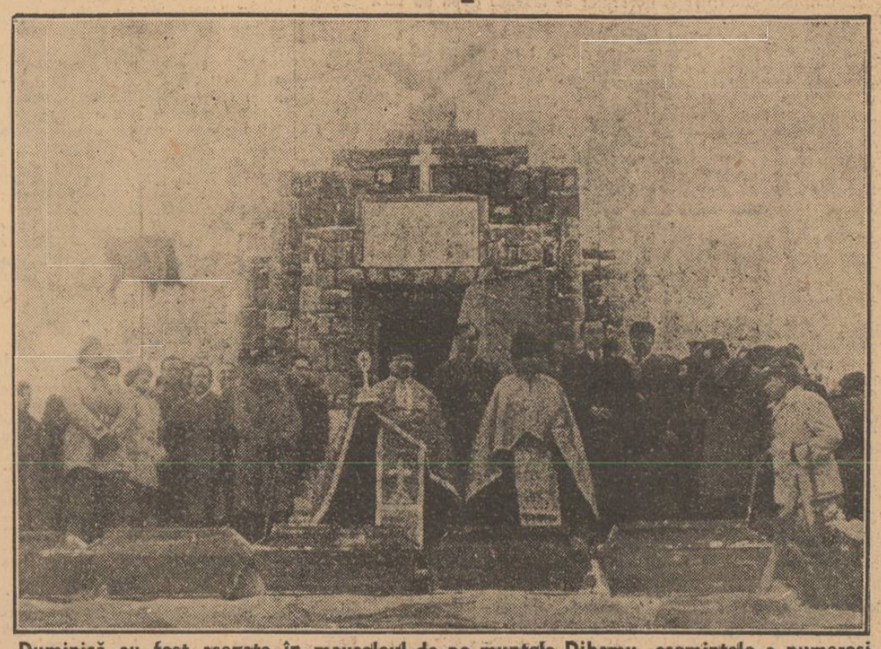

Duminică au fost așezate în mausoleul de pe muntele Dihamu, osemintele a numeroși eroi, adunate din munți

(Citiți darea de seamă în corpul ziarului)

Alegeri parlamentare în Iugoslavia

Guvernul are majorități zdrobitoare. — Partidul țărănesc croat exercită o mare teroare

Belgrad, 11 (Rador).— *Agenția Avala transmite:*

Din primele rezultate ale alegerilor de azi, obținute până la ora 10,30, rezultă că lista d-lui Stoiadinovici, președintele consiliului de miniștri, va dobândi o enormă majoritate la Belgrad precum și în banovinele Dunării, Morava, Vrbas, Zeta, Drava și Vardar.

In banovina Sava și în banovina Litoral, partizanii d-lui Macek, șeful partidului țărănist croat, exercită o teroare nemaiauzită asupra hotărîrii alegătorilor, astfel încât voturile pe care lista d-lui Macek le va obține în aceste banovine nu vor putea fi socotite ca fiind date în mod liber.

La ora opt și jumătate, rezultatele electorale erau următoarele:

Lista Uniunii radicale iugoslave: 3.657 voturi; opoziția 412, iar lista d-lui Liotici 25.

Este posibil ca ,din cauza teroarei desfășurate de partizanii d-lui Macek, voturile obținute astfel de lista sa în banovinele Sava și Litoral să fie anulate cu prilejul validării mandatelor în noua Cameră.

Alegerile se desfășoară în liniște și ordine în tot cuprinsul țării.

La ora 9, rezultatul votării la Belgrad era următorul: Lista Uniunii radicale iugoslave 4.905; lista opoziției unite, 657; lista Liotici 32 voturi.

La Split, operațiile electorale au început la ora 7. Până acum, proporția voturilor este în favoarea listei guvernamentale a Uniunii radicale iugoslave.

La Maribor, până la ora 9 dimineața, 90 la sută din voturi sunt pentru partidul guvernamental.

La Novisad se semnalează că ziarele minorității maghiare își îndeamnă cititorii să voteze lista d-lui Stoiadinovici, care a dat dovadă de înțelegere pentru problema minoritară. Același lucru fac și ziarele minorității germane.

LA AMIAZI, GUVERNUL AVEA 90 LA SUTA DIN VOTURI LA BELGRAD

Belgrad, 11 (Rador). — Agenția „Avala" anunță că până la amiază guvernul obținuse la Belgrad, 90 la sută din voturi și că știrile sosite din provincie arătau majorități zdrobitoare în favoarea guvernului „cu excepția banovinelor Sava și Litoral, unde domnește teroarea cea mai completă din partea aderenților d-lui Macek".

CUM AU DECURS ALEGERILE

Belgrad, 11 (Rador).— Agenția Avala transmite:

După ultimele informații, alegerile legislative s'au desfășurat în întreaga țară într'o ordine și un calm perfecte, cu excepția banovinelor Sava și Litoral, unde partizanii d-lui Macek au exercitat o teroare nemaipomenită, care a stârnit indignare în întreaga Iugoslavie.

Este sigur, după rezultatele obținute până în prezent, că d-nii general Jivkovici, Jeftici, fost președinte de consiliu, Kojici și Popovici, foști miniștri în cabinetul Jevtici din 1935, nu vor mai fi aleși.

Alegerea d-lui Ljuba Davidovici, șeful partidului democrat, sârb, este nesigură.

La amiază s'au răspândit la Belgrad manifeste prin care se face apel la alegătorii din opoziție să nu dea voturile lor listei opoziției, deoarece, după primele rezultate, era manifest că, candidații lor nu vor obține mandate și astfel voturile alegătorilor din opoziție vor merge în profitul d-lui Macek.

Acest apel a fost urmat de un mare număr de alegători, partizani ai opoziției, care au dorit să-și dea voturile candidaților lor, iar nu federaliștilor d-lui Macek.

REZULTATUL DEFINITIV LA BELGRAD

Belgrad, 11 (Rador). — *Rezultatul definitiv al alegerilor pentru orașul Belgrad este următorul:*

Uniunea radicală iugoslavă: 48.277 voturi;

Toate listele opoziției: 13.340 voturi.

CÂTE MANDATE VA AVEA GUVERNUL ȘI CÂTE OPOZIȚIA

Belgrad, 11 (Rador). — Agenția Avala transmite:

Alegerile legislative de azi au dat o majoritate enormă listei Stoiadinovici în Serbia, Bosnia, Herțegovina și Slovenia.

In regiunile Croației și Litoral, lista Macek își datorește succesul teroarei ce s'a exercitat asupra tuturor votanților. Fără îndoială că acest succes ar fi fost cu mult mai mic dacă partizanii d-lui Macek nu ar fi exercitat o teroare nemaiauzita asupra adversarilor lor politici.

După rezultatele obținute, lista guvernamentală va avea în noua Cameră între 300 și 310 mandate, în timp ce întreaga opoziție va avea cam 70 de mandate.

O RAZĂ CARE SFIDEAZĂ CEAȚA ȘI DEPĂRTAREA

Fotografii obținute pe vreme de ceață și la depărtări de 250 km.

Marele nostru Vasile Conta, foarte prețuit și astăzi în străinătate pentru cunoscutele-i teorii filosofice, capătă astăzi dreptate în fața areopagului științific al lumii. Teoria Ondulațiunii universale, preconizată de Conta, încă de acum peste o jumătate de veac, e pedeaîntregul verificată de ultimele cercetări ale oamenilor de știință.

Intr'adevăr, d. Pierre Devaux scrie în **Le Jour-Echo de Paris**, un editorial de cea mai mare și actuală însemnătate, vorbind despre **„misterioasele fotografii „infra-roșii" ce ne destăinuesc o lume necunoscută ochilor omenești".**

Lumea e plină de unde variate ce fac parte din sistemul ondulațiunii universale: unde lungi ale T. F. F., unde scurte și ultrascurte, infra-roșii (raze de căldură), lumină vizibilă, ultraviolete (raze fotografice), razele X, razele de radium, razele cosmice, etc. și multe altele nedescoperite încă.

Ochiul nostru nu percepe de cât anumite vibrațiuni (cuprinse între 400 milioane de milioane vibrațiuni pe secundă pentru roșu și 800 milioane de milioane pentru violet.

Intre aceste două culori se întind cele 7 nuanțe clasice ale spectrului solar.

Sub ce aspect ni s'ar arăta lumea dacă ochii noștri ar fi în stare să perceapă infra-roșul, razele X sau ultra-violetul?

Să vezi nevăzutul—iată taina pe care știința modernă se pare că a desvăluit-o.

O LUME NOUĂ GRAȚIE UNOR PLĂCI FOTOGRAFICE

Rezultatele fericite au fost obținute pe calea unor noui plăci fotografice. In neputință de a modifica opera naturii, adică **purpura retiniană** în compoziția ei, aceasta formând temelia însăși a ochiului nostru, s'a exercitat o influență oarecare asupra sărurilor sensibile ce alcătuesc gelatina plăcilor fotografice, făcându-le astfel sensibile în fața unor radiațiuni anumite.

„Această perfecțiune — spune autorul articolului din **Le Jour-Echo de Paris** — datorită excelentei „pătrunderi" a razelor infra-roșii **ne îngăduie să luăm fotografii la distanțe enorme, ceeace este de mare importanță științifică și militară".**

Autorul nelămurește apoi că marea revistă **L'Illustration** a publicat de curând o fotografie aeriană, luată dintr'un avion ce sbura pe deasupra localității Royan: **se distinge toată coasta Landes până la Biarritz și Pirinei.**

Se mai știe că **ochiul electric** cu cesium (metal alcalino-pământos) este și el sensibil la razele infra-roșii și dă putința **să se așeze baraje nevăzute deslănțuitoare de alarmă la ghișeele băncilor și în jurul caselor de bani.**

Iată ce s'a putut obține până acum grație descoperirii tainelor cuprinse în sistemul ondulațiunii universale, a cărui teorie a formulat-o cel dintâi marele învățat român Vasile Conta, a cărui operă ar trebui cercetată din nou spre a se stabili că, în studiul undelor ce brăzdează universul, **el a fost un adevărat precursor.**

Ofițerii superiori din garnizoana București, la depunerea jurământului T. T. R.